

Officielle beretninger om Stirling LK 238 og flyets besætning.

(Beretning i: *Faldne allierede flyvere 1939 – 1945 af Anders Bjørnvad, s. 105 og 188 ff.*)

Angående døgnnet til 10. og 11. oktober 1944, Statens civile Luftværns-Landsdelsmeldecentralen, København. (Civilforsvarsstyrelsens arkiv, Rigsarkivet).

”Holstebro melder kl. 16.45: Ved Gørding, ca. 20 km v.f. Holstebro, er der d. 7/10 kl. 01.00 styrtet en engelsk maskine ned. Den bombesagkyndige og Fluko Århus er underrettet.”

Telegram fra London til Jylland den 7/10 1944 (Toldstrups arkiv, Rigsarkivet).

”... one aircraft missing from point Henning and Lucas...”

Første jyske pladsbog oplyser følgende om 6. oktober 1944. Toldstrups arkiv, Rigsarkivet.

Lucas: 27 C II 700 m vest for ”D” i ”Davrehøj” – 6/10 intet plan.”

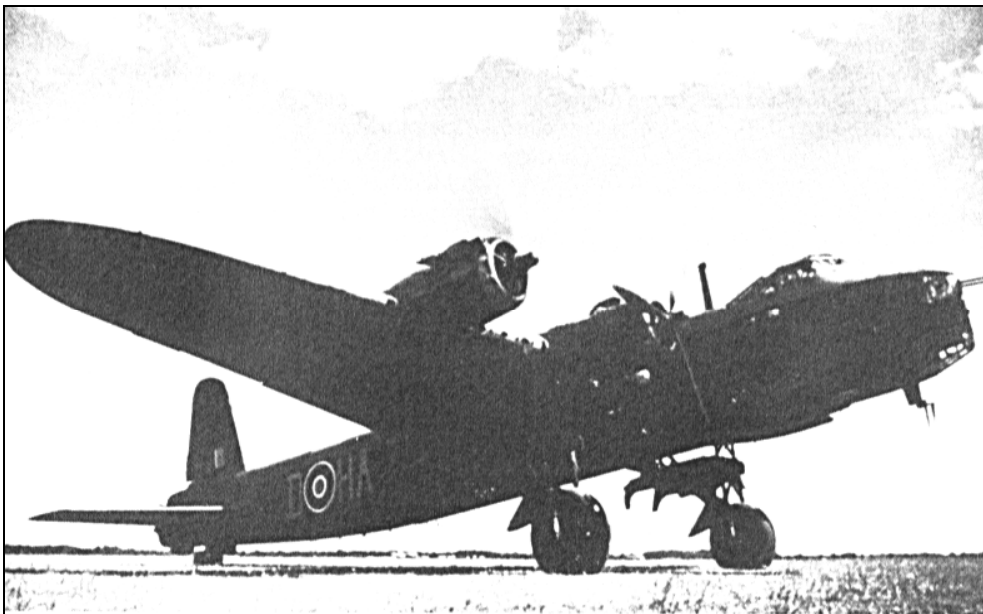
Henning: 37 G II 700 m n.f. ”s” i ”Hornslet” – 6/10 intet plan.”

Meldinger fra de to modtagepladser siger, at der ikke var ankommet fly nogen af stederne.

Operation Record Book, No 161 Squadron, RAF (Public Record Office, London)

Summary of operations for October 1944:

“... S/Ldr. Abbecassis failed to return from a sortie to Denmark. Although no official news has been received, it is concluded from the fact that one of the missing crew P/O. Flower has communicated with his parents, stating that he is safe in Sweden...”

Short Stirling bombmaskine. Denne flytype blev fra 1944 anvendt ved våbenedkastninger over Danmark. Lasten var 24 containere med våben. Flyet havde et karakteristisk cockpit og et kanontårn midt på ryggen.

Brev til kaptajn Gudnitz fra bylederen i Herning af 16/10 1945 (Frihedsmuseet).

”... Antagelig i oktober 1944 blev jeg opsøgt af fru Dr. Ronnenberg, der meddelte mig, at hun havde en forbrændt allieret flyver hjemme. Hendes mand var den pågældende dag bortrejst, og hun henvendte sig derfor til mig i min egenskab af byleder. Flyveren Mr. Flower (Australien, øvrige data ukendt) var ledsaget af en reservelæge fra sygehuset i Lemvig cyklet fra Lemvig til Herning, hvor kontakten imidlertid svigtede, da den pågældende ikke var hjemme. Lægen opsøgte derfor sygehuset i Herning, hvor Dr. Enig satte fru Ronnenberg ind i sagen. Fru Ronnenberg, der havde været ivrigt medlem af Frit Danmark Herning-gruppe, tog sig straks af flyveren og satte sig derpå i forbindelse med mig. Jeg tog naturligvis op og hilste på flyveren, kørte ham til Herning banegård og sørgede for, at han fik ledsagelse til Århus af en af mine folk, cand. pharm. Poul A. Lyster, som jeg havde medgivet et par adresser, hvortil han kunne henvende sig. Flyveren blev afleveret til prof. Holten, Århus, der sørgede for det videre fornødne”. *Knud Hagedorn, byleder i Herning.*

Telegram fra London til Jylland den 30/11 1944. (Toldstrups arkiv, Rigsarkivet).

"Parks and Flower arrived safely Sweden-My 25 – well done – Congratulations to all concerned."

Om tre andre besætningsmedlemmer (Seddel på Frihedsmuseet).

"... Maloney, RAF samt to mand mere fra den ved Vemb nedskudte maskine blev fundet i Hornslet skov, hvortil de var vandret fra Vestkysten. Blev hentet i Hornslet og anbragt på rådhuset, hvor de opholdt sig i nogle dage, indtil de via Grenå blev sendt til Sverige. Resten af besætningen lykkedes det ikke, trods talrige forespørgsler over alt i Jylland, at opspore."

Telegram fra Jylland til London den 27/10 1944 (Toldstrups arkiv, Rigsarkivet).

"Following of crew from Stirling plane ok: Patrick J. Maloney, gunner-pilot off. Number one, seven, three, four, one. Samuel Woodham, bombaimer - fly.off. Richard R. Gee, navigator. All of them will go to Sweden beginning next week".

Ministry of Defence, London, 1976.

"Stirling LK 238 Special Duty Operation. P/O Philp buried Gørding Cemetery, Denmark. Aircraft crashed at Vemb, Denmark."

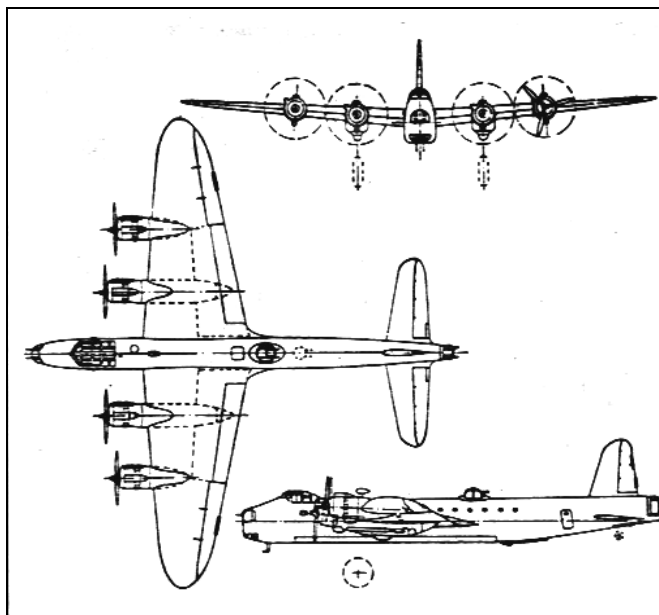
I Gørding kirkebogs anmærkningsrubrik står følgende om Philp, der blev begravet den 15. juni 1945. "Faldet ned med sin maskine i Gørding og begravet af tyskerne i et hegn. Flyttet til Gørding kirkegård og begravet under militære æresbevisninger fra Royal Air Force og frihedskæmpere."

Den engelske feltpræst Perkins takkede "og rettede en særlig tak til den landmand, der havde fredet om graven på sin mark". Omtale af de to begravelser i Gørding og Idom:

Herning Folkeblad d. 15. juni og Holstebro Dagblad d. 16. juni 1945. Samme dag syv flyvere begravet i Idom.

The Imperial War Graves Commission: "The war dead of The British Commonwealth and Empire". The Register of names of those who fell in 1939-1945 War, and are buried in Cemeteries in Denmark, Iceland and the Faeroe Islands,

"Gørding Churchyard PHILP, P/O. Ross Ferrier, 426260. 7th October 1944. RAAF. Age 21. Son of Roslyn Foster Bowie Philp and Marjorie Alice Hewson Philp, of Brisbane, Queens Land, Australia.

Den engelske bombemaskine, som mavelandede ved Gørding, var af typen Stirling. Det var MK IV LK238 fra No. 161 Squadron. Maskinen var næsten ny og måske ude på sit første togt.

SOE våbenfly styrtet ned ved Gørding.

Holstebro Dagblad, den 19.7.1986. (Med få redaktionelle ændringer, oplysninger og tilføjelser).
Af: Jens Nørgaard.

SOE våbenfly fra RAF, Stirling Bomber LK 238 fra No. 161 Squadron. Styrtet ned den 7. oktober 1944.

Den 7. oktober 1944 styrtede en engelsk bombemaskine ned nær Gørding ved Vemb. Dette er beretningen om en af de overlevende, Leslie Flower, som på trods af 3. grads forbrændinger på arme og i ansigtet nåede via Sverige tilbage til England – i live. Interview ved besøg i Danmark.

Under de fire første besættelsesår havde overlevende allierede flyvere meget få muligheder for at undgå tysk tilfangetagelse. Det havde tre hovedårsager: Det danske politi var forpligtet til at deltage i eftersøgningen, befolkningen var for en stor dels vedkommende ikke motiveret for at hjælpe flygtninge og modstandsbevægelsen havde endnu ikke nået så professionelt et stade, at den kunne etablere rimeligt sikre flugtruter. Men i slutningen af 1943 og begyndelsen af 1944 ændrede billedet sig. Modstandskampen intensiveredes, befolkningen blev grebet af en nu-kan-det-være-nok-stemning rettet mod besættelsesmagten, og desuden dikterede en cirkulæreskrivelse, at de danske politifolk ikke længere behøvede at medvirke i jagten på de engelske flyvere. Politifolk begyndte at hjælpe de flygtende flybesætninger videre til Sverige. I 1944 steg antallet af allierede overflyvninger, og da tyskerne samtidig anstrengte sig yderligere for at få ram på de fjendtlige fly, trængte spørgsmålet om hjælp til eventuelle overlevende fra nedskudte fly sig for alvor på.

Efterhånden fik man skubbet et effektivt hjælpearbejde på benene, tingene blev sat i system og illegale ruter – især til Sverige – kom snart til at redde mange flyvere fra tilfangetagelse. Under besættelsen kom tusinder af allierede flyvere ind over Danmark, enten med direkte hjælp til den danske modstandsbevægelse eller på deres vej til bombemål i fjendtligt område. Mellem 250 og 300 allierede fly – flest fra Royal Air Force, styrtede ned over Danmark, hovedparten over Jylland. Omkring 1200 flyvere omkom, og over 400 overlevede nedstyrtningen. Heraf blev 90 hjulpet til Sverige takket være befolkningen og ikke mindst modstandsbevægelsen.

Besætningen på Stirling Bomber LK238 fra No. 161 Squadron, Tempsford, England.

Styrtede ned ved Gørding den 7. oktober 1944.
SOE -våbenflyvning til modstandsbevægelsen.

Bombekaster R.F. Philp blev dræbt ved styrtet. De seks øvrige overlevede. To blev taget til fange, og fire nåede i sikkerhed til Sverige.

Pilot: Squadron Leader G. Abbecassis.
Navigatør: Flight Lieutenant Rich. R. Gee.
Radiotelegrafist: Flight Lieutenant K. Walker.
Kortlæser: Flying Officer S.C. Woodham.
Flymekaniker: Pilot Officer Leslie N. Flower.
Agterskytte Flying Officer P. Maloney.
Bombekaster: Pilot Officer R.F. Philp. (dræbt).